

STADSVETERAAN 020 DE PIONIERERS

some.eu

SOME
ARCHITECTS

some.eu

HOE IS HET LEVEN IN
STADSVETERAN 020
P4

ONTMOET DE PIONIERS
P8

STADSVETERAN 020
EEN INVENTIEF WOONCONCEPT
P10

P18

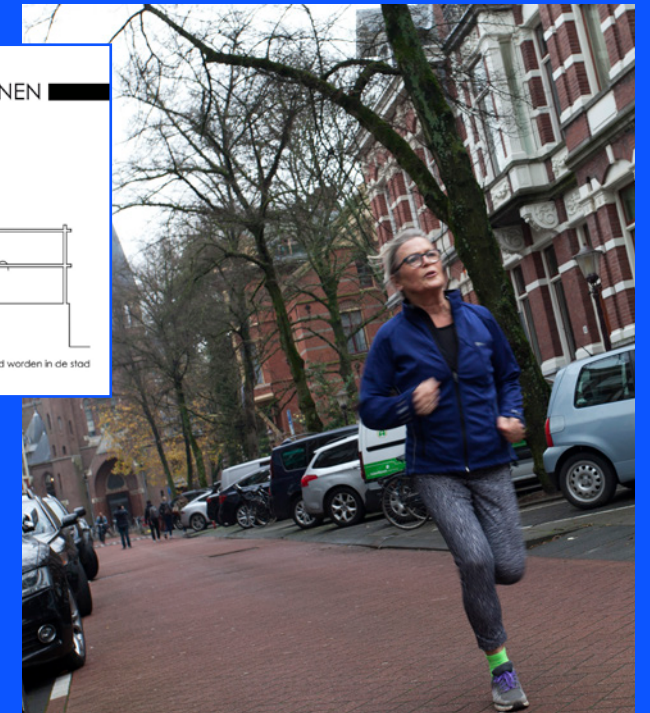
PORTRETTE
TREES EN HEN
JOS
IG EN AB
MEREL
FRANK

SIMONE, NICOLIEN EN ESTHER

DANKWOORD
P50

HOE IS HET LEVEN IN STADSVETERAAN 020?

In het Amsterdamse Amstelkwartier zie je elke ochtend - weer of geen weer - een groepje dames een frisse duik nemen in de Amstel. Deze stoere zwemmers wonen in het gebouw ernaast. 'Stadsveteraan 020' staat er met sierlijke letters op de muur. Het gebouw brengt leven naar de buurt: op mooie dagen zit de gemeenschappelijke tuin vol 55-plussers, op de stoep wordt geklust. Af en toe klinkt er op vrijdagavond discomuziek. Wie zijn deze hippe ouderen?

In ons onderzoek Stadsveteranen (2016) bevroegen we 55-plussers over oud worden in de stad.

Dat zijn stadsveteranen. Deze ouderen bepalen zélf hoe zij oud worden. Naar deze doelgroep deden wij, SOME architects, in 2016 onderzoek. De resultaten publiceerden we in het boek Stadsveteranen.

In het onderzoek ontdekten we dat stedelijke ouderen actiever zijn dan ooit, dat ze graag in de buurt wonen van gelijkgestemden die naar elkaar omkijken, en dat hun ideale woning veilig aanvoelt, maar wel in verbinding staat met de reuring van het stedelijke leven. Met de opgedane inzichten uit deze studie, ontwikkelden wij samen met AM en Woonzorg Nederland hét vernieuwende woongebouw voor 55-plussers: Stadsveteraan 020.

In juni organiseerden bewoners een groot zomerfeest in de tuin.

Acht jaar na de publicatie, op 8 oktober 2024, wordt Stadsveteraan 020 feestelijk geopend. Op dat moment zijn de meeste appartementen bewoond; de tuinkamer, hal en tuin staan vol nieuwe bewoners, er heerst een bruisende energie. Dan volgt een interessante periode voor ons als architecten: want hoe ervaren de bewoners dit inventieve woongebouw? Werkt alles zoals we het bedacht hadden? Waar is men positief over en wat kunnen we leren voor een volgend gebouw?

ONTMOET DE PIONIERS

Benieuwd naar de verhalen gingen wij op bezoek bij de eerste bewoners met de vraag: hoe is het leven in Stadsveteraan 020? In deze glossy hebben we zes verhalen bij elkaar gebracht, waarin tien pioniers van het gebouw vertellen hoe zij hun leven hier vormgeven. De verhalen zijn vergezeld met foto's van Leonard Fäustle. Door zijn verrassende en treffende foto's kunnen we meegenieten met tuinfeesten, tekenworkshops, sportclubjes, disco-avonden en diners: het diverse leven dat Stadsveteraan 020 te bieden heeft.

Trees en Hen (p. 18) vertellen ons meer over het woonconcept. Hen dacht hieraan mee als onderdeel van de kopgroep.

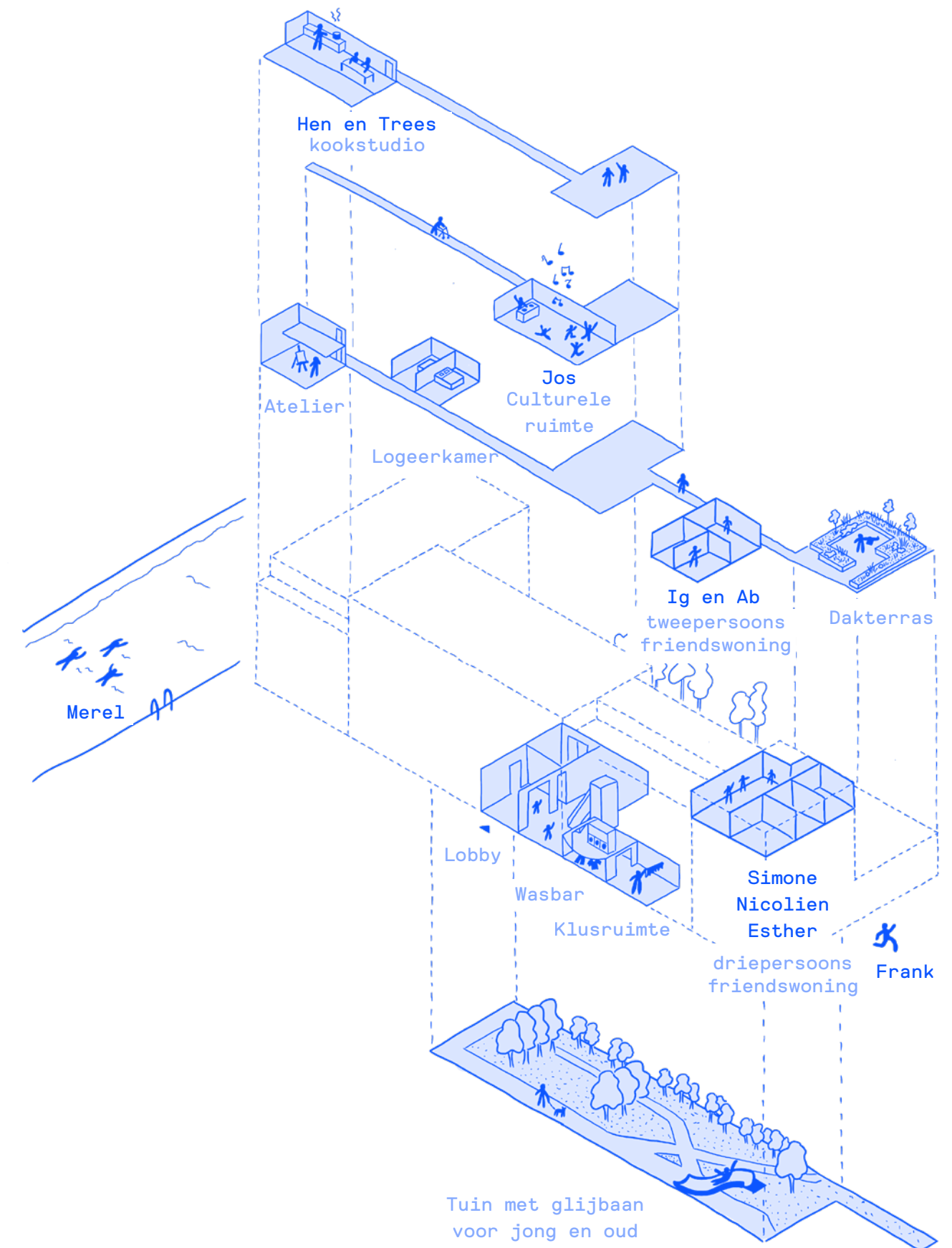
Ergens een feestje? Jos (p. 22) neemt zijn soundsystem mee. Hij leert ons: de mensen maken het gebouw.

Muzikantenduo Ig en Ab (p. 26) betrokken een tweepersoons friendswoning. Ze vinden het veiliger om op deze leeftijd dicht bij elkaar te wonen.

Merel (p. 32) is overal en nergens. Deze stadsveteraan is misschien wel de actiefste van allemaal.

Frank (p. 38) vindt klein wonen niet erg. De gemeenschappelijke ruimtes maken zijn woning groter. Zoals de kookstudio die hij gebruikt voor etentjes met vrienden.

Nicolien, Simone en Esther (p. 44) zochten naar een betaalbare plek in de stad. Die vonden ze in een driepersoons friendswoning.

De stadsveteranen gebruiken het hele gebouw 24/7.

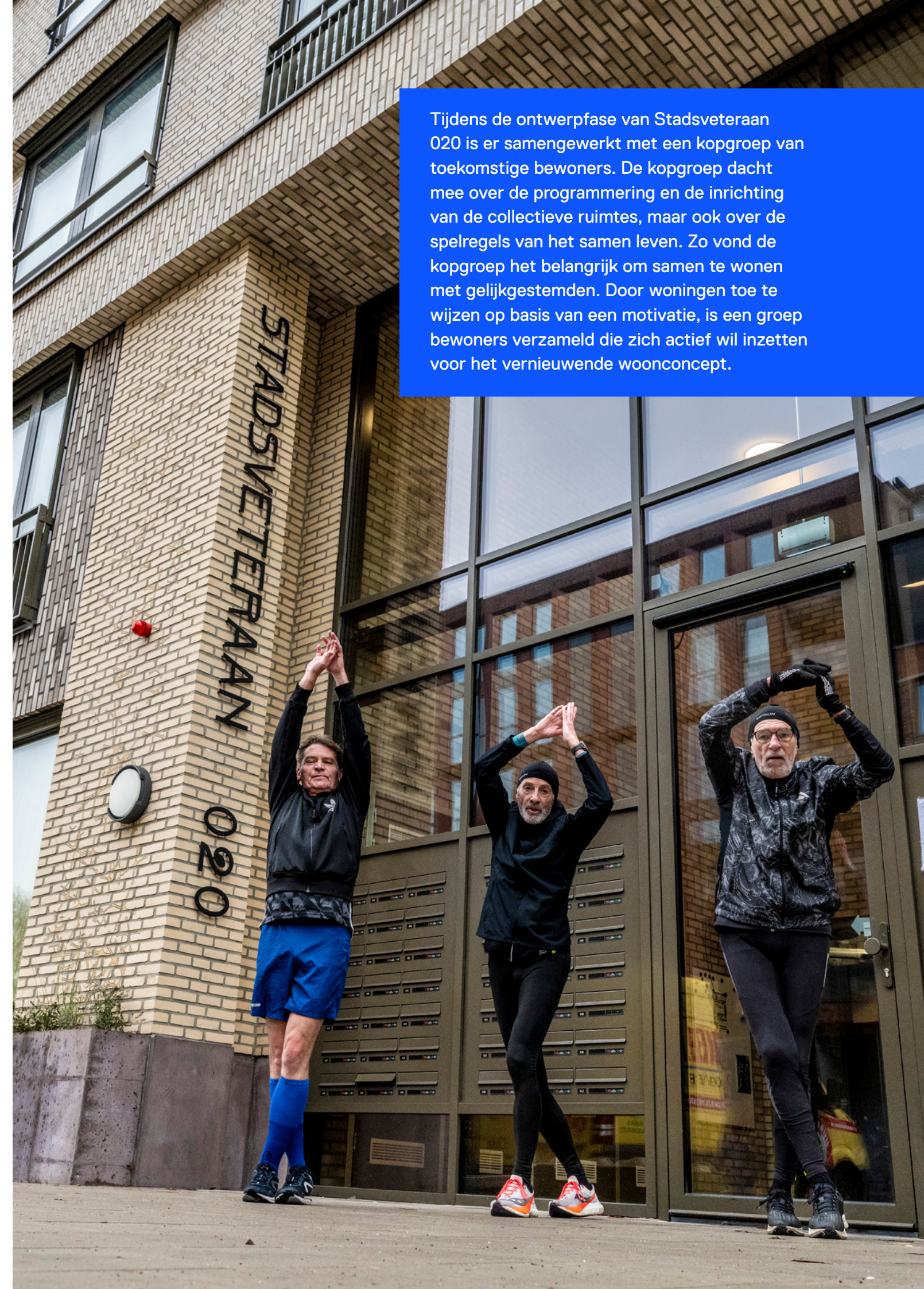
STADSVETERAAN 020

EEN INVENTIEF WOONCONCEPT

Stadsveteraan 020 ontwierpen wij naar aanleiding van ons onderzoek naar gelukkig oud worden in de stad (Stadsveteranen). Het resultaat is een gebouw met 114 compacte appartementen, 23 friendswoningen en 8 collectieve ruimtes voor 55-plussers die waarde hechten aan gemeenschappelijkheid en graag verbonden willen zijn met de stad. De locatie, het Amstelkwartier in Amsterdam-Oost, is de perfect uitvalsbasis: in 10 minuten met de fiets of ov sta je midden in het centrum van Amsterdam.

Het gebouw in het Amstelkwartier nabij de rivier en het stadscentrum.

Tijdens de ontwerpfase van Stadsveteraan 020 is er samengewerkt met een kopgroep van toekomstige bewoners. De kopgroep dacht mee over de programmering en de inrichting van de collectieve ruimtes, maar ook over de spelregels van het samen leven. Zo vond de kopgroep het belangrijk om samen te wonen met gelijkgestemden. Door woningen toe te wijzen op basis van een motivatie, is een groep bewoners verzameld die zich actief wil inzetten voor het vernieuwende woonconcept.

Een belangrijk uitgangspunt van het woonconcept is de privacy van een eigen (compact) appartement dat verrijkt wordt door de collectiviteit van de gemeenschappelijke ruimtes. Zo vind je in het gebouw een wasbar, klusruimte, culturele ruimte, kookstudio, atelier, gemeenschappelijke tuin, tuinkamer en een logeerkamer voor bezoek. Uit onderzoek Stadsveteranen kwam naar voren dat naar elkaar omkijken en delen met burens fijn is op de oude dag, maar dan liever niet in een sfeerloze koffieruimte. De gemeenschappelijke ruimtes in Stadsveteraan 020 bieden daarom de mogelijkheid tot 'spontane ontmoeting': de

ruimtes liggen verspreid door het gebouw op verschillende verdiepingen. Op die manier komen bewoners elkaar gemakkelijk tegen in de wandelgang.

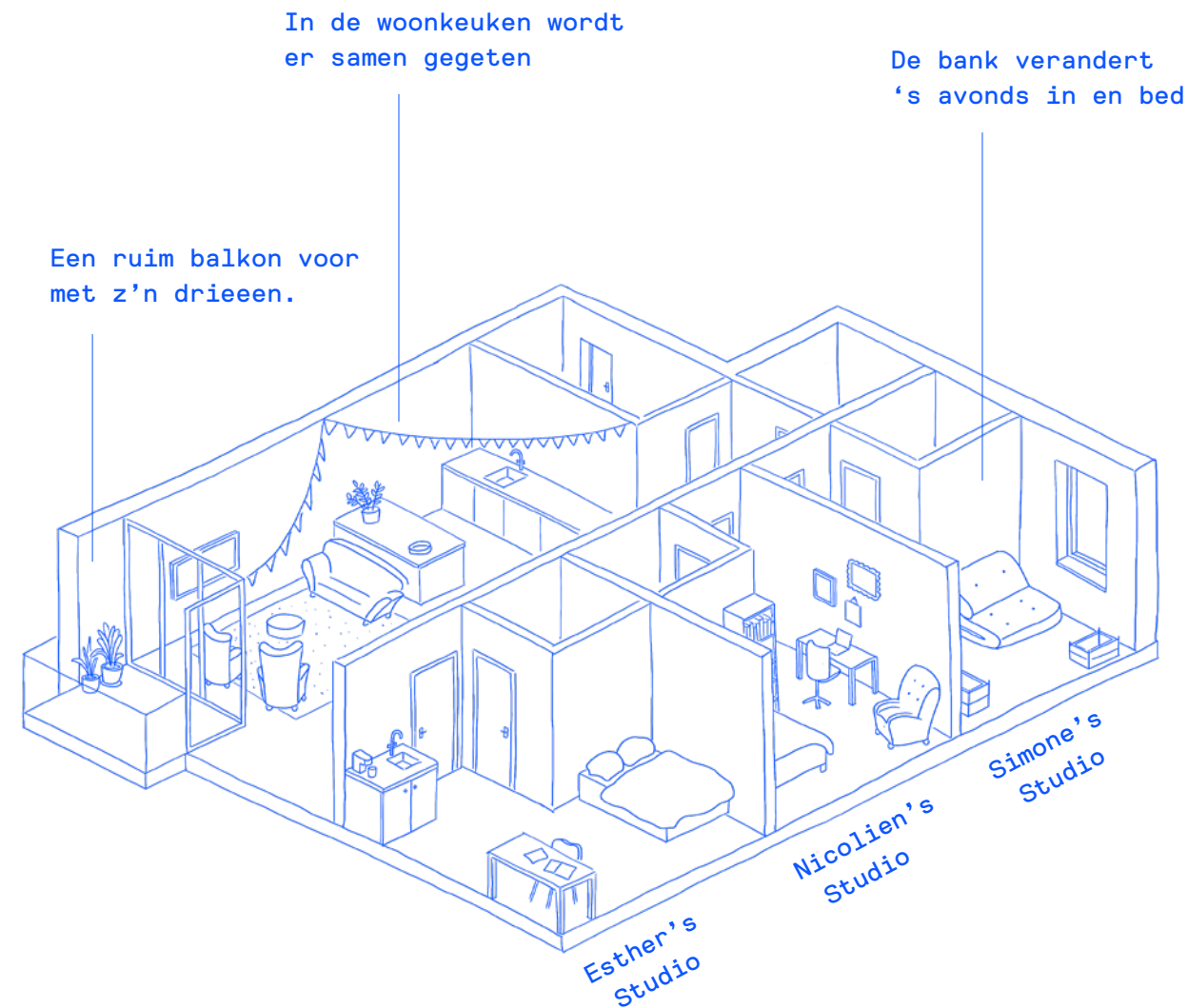
Maar ook de manier waarop de woningen ontsloten zijn stimuleert ontmoeting. Het gebouw is opgedeeld in vier kleinere gebouwen met ieder een eigen corridor of leefgalerij met maar een paar voordeuren. Zo creëren we als het ware kleine buurtjes waardoor bewoners elkaar makkelijker leren kennen en er een gevoel van veiligheid en geborgenheid ontstaat.

*“we zijn als een dorp
in een stad”*

Boven: dineren met burens in de kookstudio.
Rechts: een tekenworkshop in het atelier.

Drie persoons friendswoning

Een bijzonder onderdeel van Stadsveteraan 020 is de friendswoning. Geïnspireerd op de serie Friends, waarin jonge mensen een appartement in New York City delen, zijn deze woningen speciaal bedoeld voor vrienden die graag samen oud willen worden. Deze friendsappartementen bestaan uit twee of drie studio's met eigen badkamer en keukenblok, gekoppeld aan een ruime woonkeuken die gedeeld wordt met één of meerdere vrienden.

Simone's studio

Esther's studio

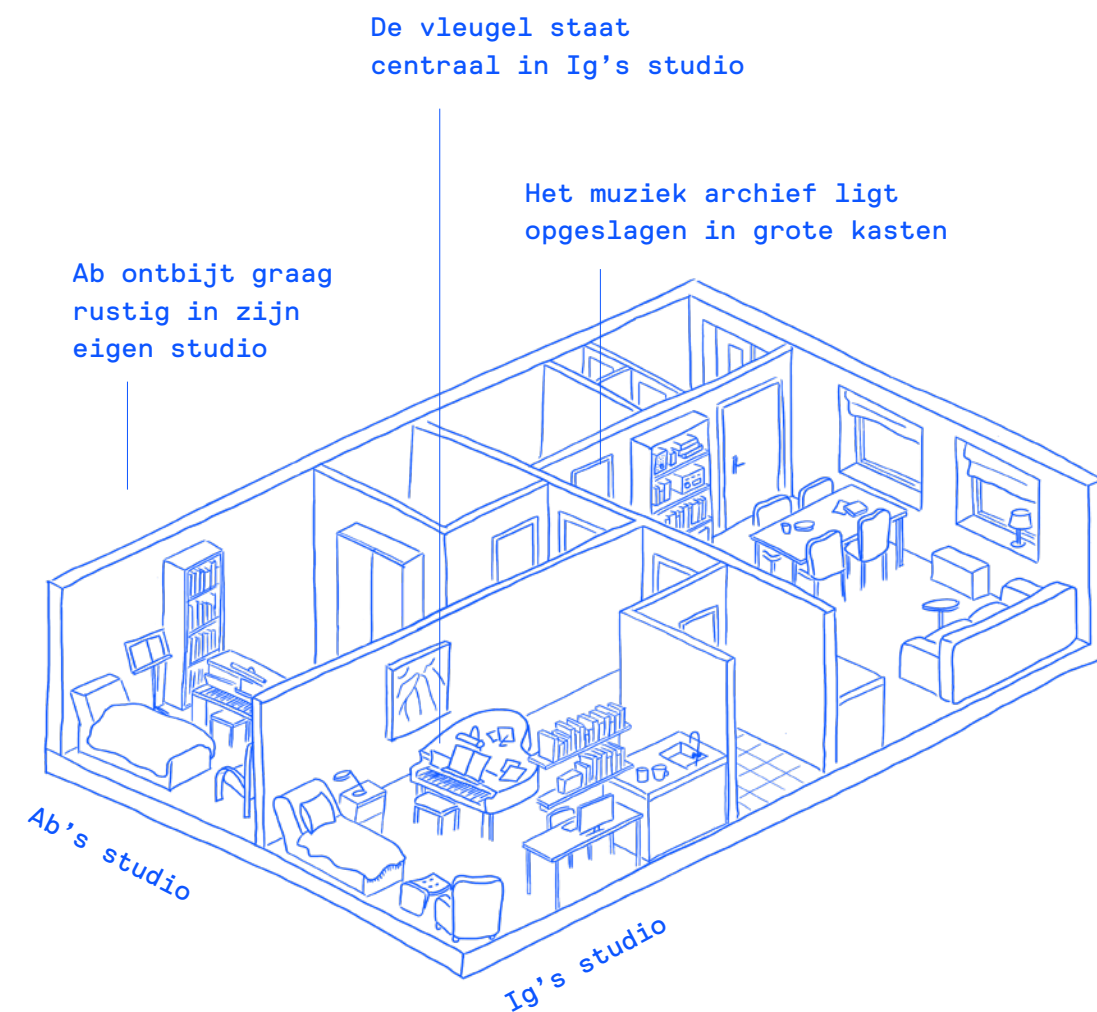
Nicolien's studio

Ab's studio

Ig's studio

Tweepersoons friendswoning

TREES EN HEN

*“Dit gebouw is niet voor
conservatievelingen”*

TREES EN HEN

Amsterdammers Hen (76) en Trees (77) verhuisden ooit met twee grote herdershonden naar Lelystad voor de ruimte. Sinds kort zijn ze weer terug in hun geboortestad. De riante woning in Lelystad werd te groot voor met z'n tweeën. Die is ingeruild voor een compact appartement met uitzicht op de Amstel. Aan diezelfde rivier wonen toevallig ook hun kinderen en kleinkinderen in een woonark. De twee herdershonden zijn er niet meer, nu bewaakt schnauser 'Couper' het nieuwe appartement in Stadsveteraan 020.

Als onderdeel van de kopgroep dacht Hen mee over de uitvoering van het concept van Stadsveteraan 020. "Dit gebouw is niet voor conservatievelingen," zegt Hen, "we zijn allemaal actief en vooruitdenkend. We durven de keuze te maken: dit is onze laatste levensfase."

Maar nog zeker een fase om van te genieten! Trees vindt het heerlijk dat ze op de fiets naar de Dappermarkt of Albert Cuypmarkt kan. Volgende week gaan ze samen naar musical 'Onze Jordaan'.

“Je hoeft echt niet altijd sociaal te zijn, dan is er altijd nog de achterdeur”

Trees en Hen koken een maaltijd voor een etentje met burens in de kookstudio.

“Dit is niet zomaar een appartementencomplex”, vertelt Trees. “Als ik binnenkom dan voel ik meteen de samenhang. Het is een huis voor mensen-mensen.” Maar, er is gelukkig ook ruimte als je daar even geen zin in hebt. “Je hoeft echt niet altijd sociaal te zijn, dan is er altijd nog de achterdeur.”

Hen hoopt vooral dat het concept blijft voortbestaan, ook in de toekomst. Het is belangrijk dat iedereen zich aan de voorwaarden blijft houden en het concept blijft waarderen. “Het mag niet verdwijnen, daar is het te mooi voor.”

JOS

*“In Stadsveteraan 020
kun je niet vereenzamen”*

“Neem je eigen eten en drinken mee, ik zorg voor een muziekje en licht”

Jos (66) is aan het solderen. Eindelijk heeft hij tijd voor een eigen klusje. Want Jos heeft het druk: de bewoners van Stadsveteraan 020 kwamen al gauw achter zijn ‘bovengemiddelde interesse voor elektronica’ en sindsdien wordt hij gevraagd voor elk technisch probleempje.

Bevalt het wonen in Stadsveteraan 020? “Het is hier geweldig”, zegt Jos. “Wij zijn de stadsveteranen, we letten op elkaar, zorgen voor elkaar. Wij hebben pit!”

Zo vertelt Jos over een buurvrouw met depressie. “Sinds ze hier is komen wonen, is ze helemaal opgebloeid.” Voor Jos het bewijs dat het concept geslaagd is: in Stadsveteraan 020 kun je niet vereenzamen. Voor het uitlaten van zijn hond plant hij zelfs een half uur extra tijd in, want er is altijd wel iemand die een praatje wil maken.

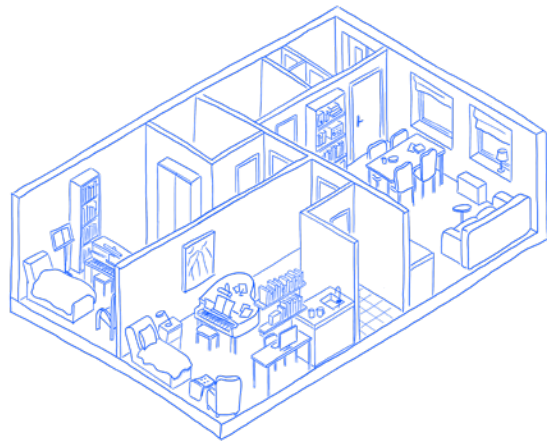
Het is niet de eerste keer dat Jos in een 55-plus appartement woont. Hiervoor woonde hij in een ouderencomplex naast het Flevopark. “Daar had je ook gemeenschappelijke ruimtes, maar dat was echt een dooie boel. De bewoners daar waren vastgeroest en opgebrand.” Jos is dat nog lang niet, hij doet graag vrijwilligerswerk. Daarom sloot hij zich aan bij Stadsveteraan 020.

Nu organiseert Jos de vrijdagmiddagborrel in de culturele ruimte. Daar heeft hij veel ervaring mee, want vroeger had hij een discotheek. “Het concept is: neem je eigen eten en drinken mee, ik zorg voor een muziekje en licht. Het was meteen een groot succes.”

IG EN AB

IG EN AB

Ig (80) en Ab (70) hebben nog geen tweede heimwee gehad naar hun vorige appartementen aan de Prinsengracht, waar ze burens waren. Na twee hernia's van Ab en met de hoge leeftijd van Ig besloot het muzikanten duo een tweepersoons friendswoning te betrekken. "Het is veiliger om dicht bij elkaar te wonen op deze leeftijd, we kunnen elkaar goed in de gaten houden."

De vleugel van Ig staat in het midden van haar studio.

“Met onze muziek dragen we bij aan de gemeenschap”

De verhuizing is een grote stap. “Ik had een enorme zooi in mijn vorige huis”, vertelt Ig. “Nu we zo compact wonen kan dat niet meer. Door onze muziekcarrière en stichting hebben we een groot archief opgebouwd. Dat moet nu worden uitgezocht en gedigitaliseerd.”

“Omdat we kleiner wonen, moesten we inderdaad flink ontpullen”, vult Ab aan. “Je gaat door alles heen: wat is nog wel belangrijk en wat niet? Je komt je hele leven tegen.”

Ig en Ab voelen de zorg en betrokkenheid van medebewoners in Stadsveteraan 020. Maar ze vinden het ook fijn dat je de vrijheid hebt om soms wat meer teruggetrokken te leven, vooral omdat ze beide nog aan het werk zijn. Zondagochtend bezoeken Ig en Ab graag de stiltegroep: dan zitten ze met een stuk of acht bewoners in een kring in de culturele ruimte. “Zelf dragen we onder andere bij aan de gemeenschap met onze muziek”, vertelt Ig. Als musici en componisten brengen ze hun zelf geschreven muziek ten gehore aan medebewoners.

Voor kruiden gaat Ab naar de daktuin.

MEREL

*“Als pioniers in dit
gebouw zetten wij
de toon”*

MEREL

Elke stadsveteraan kent Merel (64). Met Merel maak je uitstapjes naar de hei, het museum of de polder. Bij haar bel je aan voor een klusje in je woning, voor het reserveren van de logeerkamer of als je ineens niet meer weet hoe je iPad ook alweer werkt. Merel stopte met werken zodra ze ging wonen in Stadsveteraan 020. Maar toen kreeg ze het pas echt druk: deze stadsveteraan staat altijd voor haar medebewoners klaar!

Voor Stadsveteraan 020 woonde Merel met haar stiefzoon in Amsterdam-Noord. Toen hij uit huis ging dacht ze: "Ik ga niet in m'n eentje oud worden in dit grote huis." Haar spullen bracht Merel naar de kringloop en ze vertrok naar een appartement in Stadsveteraan 020. "Ik heb vroeger ook in woongroepen gewoond. Ik vind het heerlijk dat ik meteen een praatje kan maken als ik de deur uitga."

Spontaan bezoekje aan de culturele ruimte.

Opwarmen met thee na een frisse duik in de Amstel.

Merel maakt de tuinkamer klaar voor haar digitale spreekuur.

“Op mijn ‘digitale spreekuur’ kunnen burens langskomen met al hun computer- en smartphone-problemen.”

In Merel's slaapkamer staat een kleine sauna.

Merel heeft een woning op de begane grond. De stoep voor haar woning gebruikt ze als klusruimte. In haar compacte slaapkamer staat een sauna en elke ochtend neemt ze een frisse duik in de Amstel. “Omdat de woning vrij klein is, vind ik het fijn om soms even de voordeur open te zetten naar de gang, gewoon voor het gevoel van ruimte.”

“Als pioniers in dit gebouw zetten wij de toon”, zegt Merel. “Sommige bewoners hebben graag strakke regels, anderen willen liever alles wat spontaner. Maar de sfeer is goed: we bespreken alles met elkaar en willen elkaar begrijpen.”

A photograph of three men running on a gravel path in a park. The man on the left is wearing a black and white patterned jacket, black leggings, and a black beanie. The man in the middle is wearing a black Adidas jacket, blue shorts, blue socks, and blue shoes. The man on the right is wearing a black Under Armour jacket, black leggings, and a black beanie. They are all running towards the camera. In the background, there are trees with yellow leaves, a brick wall with graffiti, and a blue railing.

FRANK

*“Met wekelijkse
hardlooptrainingen houd
ik mijn medebewoners fit.”*

FRANK

Frank (74) is Amsterdammer van geboorte en had altijd de wens om terug te keren naar zijn stad. Met Stadsveteraan 020 ging die droom in vervulling. “Ik ben zo bij toneel of bij vrienden op bezoek. Ik doe alles op de fiets, je bent er zo. In 10 minuten ben ik bij de Stopera.”

“De gemeenschappelijke ruimtes maken het wonen hier groter”

Frank organiseert graag etentjes met vrienden of burens in de kookstudio.

Frank woont in zijn eentje in een compacte woning van 40m². “Het is klein, maar ik heb ook niet veel ruimte nodig. Ik heb veel meubels weggedaan en alles van een kleiner formaat gekocht. Mijn wasmachine is naar mijn dochter gegaan nu ik kan wassen in de wasbar.” Als hij zijn vriendengroep uitnodigt, wordt er vaak gegeten in de kookstudio. “De gemeenschappelijke ruimtes maken het wonen hier groter.”

Het community-idee van Stadsveteraan 020 spreekt Frank aan. “Ik vind het zo leeg als je je buren slechts gedag zegt.” Hij hoeft dan ook geen eigen balkon. Liever zit hij in de gemeenschappelijke tuin. “Dan heb ik ook nog aanspraak.”

Wekelijks organiseert Frank hardlooptrainingen voor zijn medebewoners. “Ik heb geluk met een goede gezondheid op mijn leeftijd. Ik loop nog marathons.” Maar daarnaast pakt hij ook zijn rust. “Balans in het leven is belangrijk.”

Hardlopers stretchen voor de ingang.

SIMONE

NICOLIEN

ESTHER

SIMONE, NICOLIEN EN ESTHER

Simone (64), Nicolien (60) en Esther (61) wonen samen in een driepersoons friendswoning. De vrouwen delen een ruime woonkeuken en hebben ieder een eigen studio met badkamer.

“In korte tijd ben ik 15 keer verhuisd. Dat ik naar een studio in een friendswoning kon is een opluchting.”

In de gemeenschappelijke woonkeuken wordt samen gegeten en tv gekeken.

De vrouwen liepen in hun zoektocht naar een eigen plekje in de stad aan tegen de lange wachttijden in de sociale huur en de hoge prijzen op de vrije markt. In de friendswoning vonden zij een betaalbare oplossing om in het geliefde Amsterdam te kunnen wonen.

Simone's studio

Simone moet terugdenken aan haar studententijd: “Je bent nooit alleen. Soms eten we samen, maar we laten elkaar vrij.” Alle drie de dames werken nog en hebben een druk sociaal leven. Rustige ochtenden brengen zij graag door in hun eigen kamers. Volgens Nicolien is een friendswoning eigenlijk het meest geschikt voor mensen die elkaar juist nog niet kennen. “Als je met vrienden gaat wonen, zet je misschien je vriendschappen op het spel. Nu bouw je iets nieuws op.”

Nicolien, Simone en Esther maken gretig gebruik van de gemeenschappelijke ruimtes. Nicolien is dol op de kookstudio omdat daar vaak borrels worden georganiseerd. Simone wil graag met een groep medebewoners gaan zingen in de culturele ruimte. Esther's favoriet is de tuinkamer omdat die ruimte zo mooi is ingericht. Verder is ze veel te vinden in de culturele ruimte: voor qi gong, muziek, latin dansen en de stiltegroep. Daarnaast zijn de dames geregeld te vinden bij de filmavonden in de tuinkamer. “Dit maakt het concept zo bijzonder, zoiets gebeurt niet zomaar in een gewoon buurtje”, zegt Nicolien.

Nicolien's studio

Esther's studio

DANKWOORD

Bedankt Trees, Hen, Jos, Ig, Ab, Merel,
Frank, Nicolien, Esther en Simone.

Door jullie open houding en de bereidheid
jullie verhalen te delen, krijgen wij een uniek
inkijkje in het leven in Stadsveteraan 020.
Daarnaast zijn jullie verhalen belangrijke
lessen voor ons als architecten bij het
ontwerp van een volgend gebouw.

Maar wat ons bovenal is opgevallen, is
dat júllie, en alle bewoners die we nu
niet benoemen, de onmisbare factor van
Stadsveteraan 020 zijn. Als pioniers bepalen
jullie zelf hoe het leven in Stadsveteraan
020 er uit ziet. Het zijn de bewoners die het
concept mogelijk maken, kleur geven en in
de toekomst bijsturen. Zo kan het succesvol
blijven voortbestaan.

PUBLICATIE TEAM

Alma Hoekstra, auteur
Holly Dale, vormgever
Marijn Bouwman, illustrator
Sjuul Cluitmans
Jeroen Atteveld

FOTOGRAAF

Leonard Fäustle

OPDRACHTGEVER

AM
Woonzorg Nederland

Nov 2025

some.eu

Tt. Vasumweg 152
1033 SH Amsterdam
t. +31 (0)20 555 01 55
e. info@some.eu

De tekst en de afbeeldingen in deze
publicatie mogen niet worden enige
wijze verveelvoudigd worden zonder
toestemming van ons. Hieronder wordt
tevens verstaan het verveelvoudigen
van informatie en of delen
daarvan door de publicatie op een
elektronisch (computer-)netwerk.

SOME ARCHITECTS

some.eu

